

რადგან აშკარად მოჰკლეს. სირცხვილი იყო დაფარვა!

თ. ბ. ღ. მრისთავს დიდ ქუჩაზე ღამე მიუბრუნენ ფაიტონით რამდენიმე ავაზაკი, გამოითრის მისი გოგო-მოსამხაურე. აქედ ვსენი და იქით ისინი; ძლივს-ძლივით წაართვის საბრალო ქალი. ბამოკიდენ კვალს, იპოვნეს, მოხანხეს, დასაჯეს? არ მიიკვდეთ!

მებოკე (ბოკების მკეთებელი) საცოდავი კაცი, ღარიბი შუადღისას მეფაიტონი გაატანინა; სამ სათამდე ეგლო ქუჩაში, შემდეგ მოკვდა. მერე, რაო დაჭირეს მეფაიტონი, დასაჯეს, სამართალში მისცეს? არ მომიკვდეთ!

შუა ბაზარში ღამე ქურდებმა დაათრეს **ასასუბი**, მერე მშვიდობიანად გასტყვეს იაკობ შუხანოვის დუქანი და გალაგეს ფარჩა, მაული და სხ. საქონელი; იციან ვინც არიან, უნახვით ღამე მიმავალი აკიდებული ბოხჩებით; უნახავს დესეტნიკს იმ დროს, როცა ქურდები, ესრედ წოდებულნი აბუჯა-ბაჭუბა, ათრობდენ ასასუბს, იმისთენაც მიუერთებიათ ღვინო. ახლა, დაიჭრენ ამით? არა მგონია, არა მგონია!

ამავე ხსენებულმა ერთმა აბუჯა-ბაჭუბა პრისტავი ბ—ძე ისე გამოიღონა ძლია, რომ მდინარე მტკვარზე ვეღარ ჩარეცხავს; დედა, მამა, კანონი, სამართალი, რჯული—სულ ზედ მიუყოლებია. პრისტავი გაჩუმებულია და შინ მშვიდობით დაბრუნებულია.

მაშ რა არის ამათი საქმე? იკითხავს განცვიფრებული მკითხველი. ამის პასუხი იყო „დარჯების“ წარსული კვირის ფელეტონში—„რამე-რამე“ (ბუხანაშვილი).—ამათი საქმე მხოლოდ ხალხის ბეზღობა, ენა ტანიაობა თავის უფროსთან, ადვილი ხელობაც არის და სარგებლიანიც. ძალაქს ქურდები და ავაზაკები იკლებენ და რასაც ვსენი ვერ სძლებენ, ანუ უკედ ვსტყვით, რასაც ისინი ვერ გვიმტყვნიან, ვსენი ასრულებენ ბეზღობით, ენა ტანიაობით; გამოდის, რომ ბარში ერთი-ერთმანერთს ავსებენ: ქურდები და ავაზაკები და პოლიციის მოხელეები; რაც ერთს რჩება, მეორე ასრულებს, და რაც მეორეს პირველი.

რადგან ვიქნებით ასეთ საპყრობილოში, ალლახმა უწყოს!..

პარტილი, 23-ს თებერვალს. დიდის ამბით და მწუხარებით დაიმარხა 13 თებერვლისას ზემო-ქალის მღვდლის მათე სუხივეის ქალი. ამ მღვდელს გარდა ერთი შვილისა ქვეყანაზე არა გააჩნდა რა და ყოველი თავის კეთილშემძინებული ამისთვის უნდოდა. საწყალი მღვდელი ბევრს ეცადა თავის ქალის მორჩენაზედ; მაგრამ ვერა ღონის ძიება ვერ იპოვნა მის გამოსაბრუნებლად. ბანსვენებული კარგი თვისებებისა ქალი იყო, კაცთ-მაყვარე, ღარიბთ დამხმარე. დასაფლავებანე წარმოითქვა რამდენიმე სიტყვა სასულიერო პირთაგან და ყველაზედ გრძობა-

ბით წარმოსთქვა არხიმანდრიტ ბრიგარიმ. ამ სიტყვის სავსე გრძობით, აზრებმა ააღვლევს მთელი ხალხი; ტრილოს სამხლელი აღარა ჰქონდა.

საწყალ მამას, მღვდელს მათე სუხივეს განუძრახავსო, როგორც ისმის, ერთი სტივენდიანტის შენახვა თავის ხარჯით ეპარქიალურ საქალბო სასწავლებელში, სადაც იზრდებოდა იმის საყვარელი ასული, ამას გარდა მუდამ წლივ შესწირავს თითო თუმანსო სურამის მომავალს სკოლას, და სკოლაობს ზემო-ქალის სოფლის სკოლის გამშენებლებს და გადიდებასო.

პატივს და მადლობას დაიმსახურება ხალხისას მამა მათე, თუ ეს ხმები ახლა.

დაუმატებ, რომ ყველაზედ ძრიელ შემწვევობას საჭიროობს ზემო-ქალის სკოლა, რომელიც, როგორც ვნახე, ერთობ დაბალია და ვიწრო. ეს მით უფრო სამწუხაროა, რომ რიცხვი შეგირდებისა შეიძლება გამრავლდეს, რადგანც დიდი სოფელია და სწავლის მოსურნენიც ბევრნი არიან, მაგრამ სკოლის სივიწროვისა გამო ეს აუსრულებელია. ამასვე უნდა დაუმატოთ, რომ აწ ამ სკოლის კარგი ენერგიული და ნიჭიერი ახალგაზდა ჰყავს მასწავლებლად, რომელიც სულით და გულით მოსურნეა ეს სკოლა კარგ ფეხზედ დააყენოს.

წერილი რედაქტორთან

ბ. რედაქტორო! თქვენი პატივცემულ გაზეთ „დარჯების“ მე-29 და 35-ში იყო დაბეჭდილი ორი სტატია თითქმის ერთის და იმავე მიმართულებისა: პირველი—მ. ბერისა სათაურით „ზმა მონასტრისაგან“—მეორე, ბ. პ.—სა „ჩვენი მონასტრების შესახებ“. მ. ბერი თავის სტატიაში მოუთხრობს გარემოებათა, ძრიელ საყურადღებოთა; მაგრამ ის მასთანავე აჩენს თავის უცოდინარობას შესახებ საქართველოს მონასტერთა მდგომარეობისა; თითქმის სჩანს, რომ მ. ბერი საზოგადო ძმათ საცხოვრებელს მონასტერში არა სცხოვრობს, და უთოოდ სხვისაგან შესმენით უნდა გაეგოს, ისიც ერთს მხოლოდ ღვით მარესჯის მონასტერზედ. ეს სჩანს შემდეგისაგან: მ. ბერი გულს-მოდინებით იგონებს ძველებურ მდგომარეობას მონასტრებისა, მონაზონთა სიმრავლეს, საზნაურო და სასულიერო სკოლების არსებობას იმათში, უზაკველს, უშურველს და არცა ჩვენი დროების ჩემი შენიანობის არსებობას, მოიყვანს სიტყვათა საღმრთო წერილისაგან (ის. საქ. მოც. 4, 32.). ეს სულ ისტორიას ეკუთვნის და მითვე ექნება ცნობილი. შემდეგ, ამას თავს ანებებს და აქცევს ყურადღებას ორს საგანს: ხალხის განათლებას და საზოგადო ცხოვრებას (რასაკვირველია მონაზონთა); ამისთვის ის გულამოსკენით ამბობს: „თუკი ყოველი კაცი, მდიდარი და ღარიბი, სწავლული და უსწავლელი, ხმარობს ღონისძიებას მამულისა და მოყვასთა წარმა-

ტებისა და კეთილ-დღეობისათვის, ნუ თუ ჩვენს ახლანდელ ბერებს არა მართებთ უმეტეს სხვათა იზრუნონ გააუმჯობესონ ჩვენი მდგომარეობა, და ეხმარონ ღარიბ სწავლია მსურველთა ყმაწვილთა, რომელთა წინაპარის შიწირულითა მამულთაგან დღეს ვსენი იზრდებიან“?

აქედგან ცხადად მტკიცდება ზემოდ ნათქვამი ჩემი სიტყვები, რომ მ. ბერი არა ცხოვრებულა მონასტერში, არც იცის, მონასტრები რა ქონებას ფლობენ. ის ამბობს: „წინა პირთა შიწირულითა მამულთაგან დღეს ვსენი იზრდებიან“. მხლა ჩვენ მიუთითებთ უქაზზე, უმადლესად დამტკიცებულს 1852 წ., რომლითაც სცნობს, რომ საქართველოს მონასტერთა მამოერთოთ ყოველი შიწირულითა წინაპართა და გარდავიდა სახელმწიფო უწყებაში, რომლისთვისაც ეძლევა სასულიერო წოდებას; შვიდი ათას ექვსასი თუმანი. ამ ფულით ინახება სინოდალური კანტორა მონასტრების, საქართველოს ექსარხის, მისი კრებული და კანცელიარია, აქედგან მიიღებენ ძალიან მკირედ ჯამაგირს მონასტრის ძმანი, სიონის და სხვათა მსგავსთა სობორების კრებულნიცა, სემინარია და სასულიერო სასწავლებელნი; მაშა სადამე, ყოველი კეთილ-გონიერი დამეთანხმება, რომ არც წინამძღვრებს არც ძმათა მონასტრისათა არ უქამათ მონასტრის შემოსავალი.—ზემოდ მონსენებულის უქაზით მონასტრებს მიეცათ გარდა ჯამაგირებისა ძმათ საცხოვრებლად: თითო ზარი, წისკელი და სათიბი ადგილი. მაშა ცხდია უკეთუ ეს ვსეა, მონასტრებში დაწესება სასწავლებლებსა, როგორც ბრძანებს „დარჯების“ მე-35 ნუმერში ბ. პ. შეუძლებელია (!).

მ. ბერს, რომ მონასტერში ეცხოვრა და სკოლნოდა იმათი გარემოება, ცხადად დაიჯერებდა, რანაირი სწავლის და განათლების მექონი ბერები სცხოვრებენ. ბ. პ. რატომ არ მოიგონებს, რომ ამ დროებაში მკირედ-სწავლის მიმღებელიც კი აღარ სურვობს შევიდეს არამც თუ ბერად თითქმის სასულიერო წოდებასაც ზიზღით შესცქერაინ. მოდი ახლა ბატონო, და დაწესე სკოლები, ტიპოგრაფიები, კორექტორის სწორება და მწერლობა. მსე ყოველი, რომ წინამძღვრული მამების ბრალი არ არის ყოველი გონიერი კაცი აღიარებს.

მ. ბერი საზოგადო ცხოვრებაზე იტყვის: „მეორე პირდაპირი მოვალეობა ჩვენი წინამძღვრული მამებისა არის ის, რომ თვითოველ მონასტერში იყოს საზოგადო ტრაპეზი (ერთად პურის ჭამა), იმ მაგალითისაგან, როგორც არსებობდა უწინ, როგორც დღესაც არსებობს წმიდა ღვით მარესჯაში და მართლ-მანეთის მარქიაში“. ამ სიტყვებიდან სჩანს, მ. ბერს სხვა აზრის გამოთქმა სდომნია. თუკი მართლ-მანეთში ყოფილა ესეთი ერთობა, რადად იხსენებს ერთს ღვით მარესჯის მონასტერს, და თუ ეს ახსენა, რატომ ნათლის-მცემლისა და

სხვანაც არ ჩამოთვალა სადაც ერთი და იგივე ჩვეულებები იქნა? მხლი-სის შერის-ცვალეობა მონასტრისა და მონასტრების მიხედვის გამო? ეს ამისთვის, რომ მ. ბერი არამც თუ ცხოვრებულა სადმე მონასტერში, თითქმის არც კი შეუხედნია იმათში.

მ. ბერი გამზადებულია შესწიროს ათის თავი თავის შესავლისაგან სასწავლებლებს, რომლებშიც იზრდებიან ღარიბნი და გაჭირვებულნი მოსწავლენი და ამ შესწირავზედ ალტაცებით უმატებს პირველ შემთხვევით ანფორასაც. ამას რა გამზადება უნდა? ბანა არ არიან სასწავლებლები და მათში გაჭირვებულნი მოსწავლენი, ჩქარა შეუძლიან თავისი სურვილი შესარულოს? მაგრამ აქაცა ცუდ-უბრალო გამზადებულებს აჩენს, რომელიც ბერისათვის სრულიად არ არის საკარისი(1).

ბ. პ. მ. ბერის სიტყვების გასამართლებლად მოიყვანს, როგორც ისა ღვით მარესჯის მონასტერს, იოანე ნათლისმცემლის მონასტერს, რომ ამ მეორეს აქვს შესავალი ოთხას თუმანადი. ამასვე უმორჩილესად ეთხოვ ბ. პ. აღწეროს, თუ რომელი წყაროებიდან შემოდის ნათლისმცემლის უდაბნოში ოთხასი თუმანი, და რასაკვირველია მაშინ ჩვენც დავაუხებთ გასავლასაც, რომლითაც დავაჯერებთ იმას თავის ცუდ-უბრალო მსჯელობაში, რომ ისე არ არის, როგორც მას ჰგონია.

ამისთანა გარემოებით მყოფი მონასტერი ნათლისმცემლისა (იგულისხმებთ ესრეთვე ღვით მარესჯისა) სწავლა-განათლებაშიც აჩენს შემწვიობას, რომელიც მცბიერსა თვალსა მ. ბერისა და ბ. პ.—სას ვერ დაუნახავთ: დროსა გახსნისა საქალბო საეპარქიო სასწავლებლისა, იოანე ნათლისმცემლის უდაბნომ აღუთქვა ორი ობლის შენახვა, რომლისთვისცა ეალად იღვა შეიტანოს წელიწადში ოცი თუმანი. ამ ფულის დასახათრი-ჯამებლად კიდევ წარვადგინე ასი თუმანი, რომლის სარგებლით უნდა ისარგებლოს სასწავლებელმა და თოთხმეტი თუმანი უნდა ყოველ წელს შეიტანოს მონასტერში, მინამ წარადგენს დანაშთენს კაპიტალსაც დასახათრი-ჯამებლად თოთხმეტის თუმანისა, და მე ვადგენ ყოველ წელიწადს რვა თუმანს ჩემი საკუთრებიდან შესანახავად ერთის ობლისა. ამავე საგნისათვის ღვით მარესჯის მონასტერში წარადგინა ერთად სამასი თუმანი.

ბარდა ყოველისა ამის სხვა და სხვა კეთილ-დანიშნულებისათვის მოთხოვილებისაგან, ძმანი მუდამ აღმოუჩენენ შემწვიობასა ყოველთა. მკრთვე ჩემდა რწმუნებულს მონასტერში იზრდებიან მონასტრისავე ხარჯით ღარიბნი მოსწავლენი, ზოგნი ექსარხისის ბრძანებით, ზოგნი ძმათ სურვილით, არა ნაკლებ რვა სულითა. ახლა იფიქრეთ ბატონო! ძიდე შეეძლება ჩვენ მონასტრებს სკოლებისა ან სტამბების დაარსება? მაგრამ ჩვენ მაინც კიდევ დიდის სიამოვნე-

ბიძე ციცილით დაეხმარათ. უკეთუ
 ბ. პ. ციცილია, შვიდ ბერად და ისურ-
 ვებს დაწესებას ყოველთა, რასაც ის
 ურჩევს მონასტერთ, მაინც ეს ხომ
 იმედოდ აქვს, რომ მ. პერი მზად არის
 შესწიროს ათის თავი შემოსავლისა,
 უკეთუ სკოლები დაწესდება ანაფო-
 რასაც უმატებს, ამასთან თვით ბ. პ.
 მესაღწეობა, მერე ჩვენი დახმარება
 და რაღა უნდა, კიდევ დაწესდება
 მონასტერი, არამც თუ ძველებური
 სასწავლებელი, თითქმის კიდევ გა-
 დაქარბებს ახლანდლებს!!!

ახსიანდრეტი მკაცრი.
 25 თებერვალი, ქ. ტფილისი.

საქმანი.

პარტი ხანია, რაც ერთმა რუსულ
 გაზეთმა სტეფა გაზ. „პაეკაზნი“ ეს გა-
 ზეთი რედაქციითურთ თითქო მთვა-
 რებზე იბეჭდებოდა და არა იმ ქვეყანა-
 ში, რომელსაც „პაეკასიას“ უწოდებ-
 ბენ ძველთაგან.

რუსული გაზეთის სიტყვები შეგიძ-
 ლით ჩათვალოთ თავხედობად, სიც-
 რულ. აბა, ერთი მითხარით: სად „პაე-
 კაზნი“ და სად მთვარე; რა ღონის-ძიებით
 იქნებოდა შესაძლო, რომ „პაეკაზნი“
 რედაქცია მთვარეზე მოქცეულიყო;
 ესეც რომ შესაძლებელია „პაეკაზნი“ და
 თავის რედაქციით რაიმე ძალით ცაში
 აფრენილიყო, თან აეტაცა თვისი
 მართვლი—ნიჭიერი შეილიო ნიჭით
 საესე მამისაო, რომ სტეფა ერთმა
 უცხოელმა, ნუ თუ მაშინ თვალგბი
 არ დაუბრმავდებოდა ამ გაზეთს და
 მის თანამშრომლებს, რომელნიც
 ერთობ შესწევნიან თან ჩვენი ქვეყნის
 სიბნელეს და თან თვით მათის ნა-
 წარმოების — „პაეკაზნი“ წყველან?
 შესაძლებელია თუ არა ეს რედაქცია გა-
 ზეთის გამოცემას იქ, სადაც არც გა-
 ზეთები არსებობენ, არც მკითხველები
 სცხოვრებენ; ესეც რომ არა, ბრმა
 თანამშრომლების თავებიდან და ხე-
 ლებიდან რა სიკეთე გამოდებოდა.
 მაშ იმ რომელსაც რუსულ გაზეთს
 ძალიან მიუქარავს: ამ თავხედ გაზეთს
 გაზ. „პაეკაზნი“ მწერლები ციურ
 მცხოვრებლებად მიუღია; აბა, ერთი
 ბიოხარით, ლეთის გზობა არ არის
 „პაეკაზნი“ თანამშრომელთა ანგელო-
 ზებთან გათანაწორება; ცა არ შე-
 ძრწუნდებოდა, ან ჩვენ მაშინ რაღა
 გვეშველებოდა!

მაგრამ რუსულ გაზეთებს დიდ და-
 ნაშაულობად არ ჩამოერთმევა ჩვენი
 ქვეყნის გარემოებათა უცოდინარობა,
 რადგანაც ცხრა მთას იქიდან გარდ-
 მოგვტყვიან და თვალის ჩინი იმდენ-
 ნად მძლავრი არა აქვთ, რომ ამ სი-
 შორეზე უჭრიდეს.

ჯერ რუსეთის ბურჟუაზია, რომელიც
 ასე მძიმედ დასწოლია დიდა-მწიას,
 მერევე პაეკასიის „ბუმბერაზ მთანი
 მღუმარედ ცათამლის აყულებულნი“
 თვალ-წინ უღვიათ.

რამდენადაც თვალის ჩინი აკლიათ
 რუსულ გაზეთებს, იმდენად შორს
 გამჭვრეტი არის ჩვენი „პაეკაზნი“.

ასე დახვით, თვით ჩვენი ცხოვრების
 სხვა-და-სხვა ფაქტებსა პეტერბურგლი-
 გან, ან მოაკვირდენ შეიტყობს
 ხოლმე და მემრი გვაცნობებს.

მაგალითად ამას წინელ „პაეკაზნი“
 გვაცნობა გაზეთ „Новости“-დგან
 ძუთათური ამბავი შესახებ იმ ბარბა-
 როსულ მოქმედებისა, რომელიც ზო-
 გიერთა უცნობ პირთა ჩაუდენით ბე-
 ბია ქალის წინაშე. მე მოგახსენებთ
 ბავშვის დაწვას.

მა ამბავი, ფიქრობთ ჩვენ, ადგი-
 ლობრივად შეიტყობოდა. „პაეკაზნი“
 შეეძლო ამოეკითხნა ეს ამბავი ჯერ
 „შრამში“, მერე „დრამაში“ და
 თუ ამ გაზეთების სიტყვა არა რად
 მიიჩნია, შეეძლო თვითონვე შეეტყო
 და სხე. და სხე.

წვრილთხრობასთან, აბა, რა საქმე
 უნდა იქონიოს „პაეკაზნი“ რედაქ-
 ციამ! მთავრობის მართვლითაა
 მაგრამ თავს უიფიცებთ.

შევეურაცხეთ „პაეკაზნი“ რედაქ-
 ცია და აღარ გავახსენდა, რომ ამით
 შევეხეთ იმ პირს, რომელიც ამას წი-
 ნედ ერთობ შემაკოა შემოსხნებულ
 უცხოელმა—პრტურ ლეისმა.

ამ უცხოელმა ეს პირი დიდ ბურ-
 ჯად აღიარა.

მაგრამ უცხოელს მიეტყვიან, რა-
 მეთუ ამანვე ნ. ბარათაშვილი თა-
 ნამდროც მწერლად აღიარა...

უხინარი.

საშენა

ბანძის ტრიალ მინდორზე დაქვეყნა
 ერთი ჯგერაიანი მოსუცხუელი ვატი.

- გამარჯობა თქვენი! მითხრა.
- დემეტრე გავიძარჯობ!
- საიდან მოხმანდებით ბატონო?
- ასალ-სენაკიდან ვიხსებო.
- თუ უკაცრავად არ ვიქნები, ვინ
 ბრწინდებით?
- მე ჩემი ვინაობა ვუთხარი.
- არ შეიძლება, ბატონო, ერთი
 თხოვნა დამიწერთ ბურების განტრანში
 შესატანად?
- რა საქმის თახაზე? გკითხე მე.
- შეიღისთვის მეტრინესის მოწო-
 ბა მინდა ვითხოვო.
- რამდენის წლისაა თქვენი შვილი,
 ან რა ჭკვია სასულად?
- არცრამდენის წლისაა და არც სა-
 ხელი ჭკვია ჯერ.
- მაშ როგორ გნებავს, უსახულ-
 სი და უწლესი მოწობის გამოტანა?
- უნდა მომეხმარო, შენი ჭირბე,
 როგორმე აი საქმე რაშია, მოკლედ
 დალაგებით მოგახსენებ: თქვენი მოხსლე
 (თავის ცალზე) აკურ რვა თვეა, რაც
 რსულად განსჯავს ერთს თვეში მორ-
 ჩება. ვაჟი უნდა ეყოლოს უსათუოდ...
 რას იტყვი, ბატონო? იმაზე იტყვი,
 რომ მე მოსუცხუელს კაცს ცალი რსულ-
 ლად მუჯს, თუ იმაზე, რომ ვაჟი ეყო-
 ლება-მეთქი?... არა, ჩემო ხელმწიფე! აქ
 სასაცილო არა არის-არა. ვერ კიდევ ერ-

თად გვაქვს გზა და მოგახსენებ ჩემს
 ამბავს:

— მე, ბატონო, არ მახსოვს დედ-
 მამა. რაღად დავარსნილვარ. სიყმაწვილი-
 სს დედ-მამა რომ მიქოლოდა, ისინი
 შემტავდენ ცოლს, მე ვინ მკითხავდა?
 ვინც იმათ მოეწონებოდათ, იმაზე გა-
 დამწვდნენ კვარს და ასლა, უკაცრავად
 სუ ვიქნები და თქვენსედა შვილი მუყო-
 ლებოდა. წამოვიხარდე და ვაჟ-ვატი რომ
 გავხდი, ვდანულობდი,*) ბატონო, და
 იმას შევჩხი. მამისაგ ვეძებდი საცოლას,
 მაგრამ ზოგს სასე ვეძებდი ცუდი, ზოგს
 ტანადობა და ზოგს ვგარი და ამიტომ
 ბევრი დავიწუნე, კარგებს კი მე დამიწუ-
 ნეს, და ასე დავრჩი მოსუცხულებამდის.
 ბოლოს ვიფიქრე, ვიფიქრე და გადავწყვი-
 ტე, რომ უმხანავად ცხოვრება არ შე-
 იძლება, ამიტომ ერთი ობოლი ცამეტის
 წლის ქალი შევირთე ცოლად. ბევრი ვე-
 ცადე, მაგრამ ჩემდა საუბედუროდ, ვერ
 დავაოხრულე. აქეთ სატს ვეცი, აქით
 მკითხავს, ექიმებს; მაგრამ არა მეშველ-
 რა. ოთხმა წელიწადმა განიარა და არ
 დაიარსულა. ესლა მარშან გამოიხინდა
 ერთი ექიმი, ღვთის შვილი, სწორედ
 ღვთის შვილი! დემეტრეა ვერსოს იმა-
 სი შვილები! ექიმი, ბატონო, ვმწვილი
 ვატი, ცოლ-შვილის ბატონი. იმას შეე-
 ჩივლე ჩემი მწუხარება; მიიღე თავის-
 თავზე თქვენი მოხსლის მოხრენა. მითხრა,
 ბატონო, მე თუ თქვენს მუდღეს არ
 მოგახრენო და ის თუ არ დაიარსულდე-
 ბო, საცემიარად სელს მოგაწერო; მაგ-
 რამ ეს კი უნდა იხეობო, რომ ქალი
 ერთის თვის ვადით ჩემს სასლში დასე-
 ნეო მის დახთანაო (თავის ცოლზე მო-
 გასხენათ). მეც ავდექი და წავიყვანე ექი-
 მისს თქვენი მოხსლე. ერთი თვე იქ
 ვახლდათ. მერე დამიბარა და მიხსრა:
 ესლა კი დაიარსულდა. მართლაც, და
 ღვთისა და თქვენის შემწეობით, დაიარ-
 სულდა...

— ესლა რამდენის წლის იქნება თქვე-
 ნი მუდღეს? გკითხე მე.

— ასლა ბატონო თვამეტის წლისაა
 სწორედ.

— ჭო, მაშ იმიტომაც ვაუჭრია წა-
 მალს; მაგრამ რა იტყვი, რომ მინც-და-
 მინც ვაჟი გეყოლებათ?

— ვაჟი? ვაჟი უნდა მუყოლოს, ბა-
 ტონო, უკაცრავად, თუ რამე დაეჭვრება
 მკითხავებს. სამა მკითხავმა ერთხმად
 დაამოწმა, რომ ვაჟი უნდა მუყოლოს.
 მეც და თქვენი მოხსლე ყოველ დამ სინძ-
 რად ვაჟს ვსედავთ.

— უკაცრავად თუ არ ვიქნები თქვენთან,
 მინდა ერთი რამ ვითხოვო.

— რა, შენი ჭირბე, ბრძანეთ?

— შეგიძლიათ თქვენ ქალის მოვლა და
 შენახვა?

— დემეტრე მოკვალე! როგორ არ
 შეგიძლია, ბატონო, რა ბევრი უნდა ჩვე-
 ნი ქალის შენახვა? მე გეტყვი და, ქა-
 ლის ქალივით, თუნჯი-ბუნჯის და ჩაი-
 ვავის მოთხოვნილებით შემწუნებს! მკადს,
 ღომს და ყველს ხსნილში მე უშვებო.

*) დანუღია ვკარია. ეს ვკარი გამა-
 ჩენილია ქურდობაში.

მართლაც, მოსუცხუელი ვი ვარ, მარა
 ვკარია ორ სამკურ სორცი რომ
 სსვა რა უნდა, რა ვაჟ-ვატი არის?

— ვკარია ორ-სამკურ სორცი რომ
 აქამო, რას ეყოფა?

— შე დალოცვილო, სსვაგანაც სსვამს
 სორცს. მეხოხობში გადასიჯებს, ნა-
 თესობაში წავა და ამხიარად გაიტანს
 თავს... უკაცრავად, ბატონო, გზას აკს-
 ცილდით.

— როგორ, ეს არის ჩვენი გზა?

— რომ მივდივართ ის გზა ეს არის.
 მე იმაზე არ მოგახსენებთ; რაზედაც
 ვითხოვდით, ის დამიწვიდა.

— თხოვნის დაწერას მითხოვდით,
 მგონია.

— დიდა, დიდა, ბატონო, სწორედ
 თხოვნის დაწერას, ასლა თხოვნა დამი-
 წვირეთ. ამ თავით სასულს დავარქვე ჩემს
 შვილს და როდის მოგახსლავ, იმასაც
 მოგახსენებთ. როგორც მუყოლებს შეი-
 ლი მამისეკ განტრანში ვაგვსავნი თხო-
 ნას, რომ წლოვანობის მოწობა გამო-
 მიგსავხანს.

— არა, ჩემო კეთილო, ვერ უნდა
 დაიბადოს თქვენი შვილი, უნდა მოხათ-
 ლო და მერე უნდა ითხოვო მოწო-
 ბა.

— ეს კარგი, ბატონო, მაგრამ გზას
 არ იტყვი განტრანის ამბავი? ერთობ
 გვიანია, ბატონო, და ვერ მომიხსრებს
 მოწობას კლასში შეყვანის დროისთვის
 და დავიღუბები. ჩემმა მამამ ითხოვა მო-
 წობა შეიღისთვის, აკურ მეშვიდე წე-
 ლიწადია და კიდევ არ მოუვიდა, ვაი,
 თუ მეც ისე დამემართოს...

— ეს კარგი, ქალი რომ ეყოლოს
 თქვენს მუდღეს?

— მინც-და-მინც თუ დემეტრე გა-
 წურება და ქალი ეყოლება, დავსეკ თხო-
 ნას. რაქვან ასლა?

— გზას ქალისთვის არ ითხოვთ მო-
 წობას, ქალს კი არ უნდა სწავლას?

— ქალს?! დემეტრე დამიფაროს ნას-
 წავლ ქალისაგან! რა კარგი ჭქეს ნასწავლ
 ქალებს? ერთმა გურთული ამოწვირთა და
 მუერემ დადიანი. მეც იმიტომ უნდა ვას-
 წავლო ჩემს ქალს, რომ ვინმე ამოწვი-
 რთოს? არა, ბატონო, არა.

— ამ სიტყვებზე ჯგერი შეახრია და მი-
 თხრა:

— მშვიდობით! ჩემი გზა ასეა. მე
 მოკალ თქვენთან სწავას და იქ დამიწერთ
 თხოვნას.

ამ სიტყვებით მამოხრდა მოსუცი,
 ძორტობა.

ბუილისის საბაშრალო.

ავადმყოფები მიიღებიან დილის რვა
 საათიდან თორმეტ საათამდის.

ორ შახათს. გარდაუკინი და ღი-
 სიცივი—შინაგან ავადმყოფობისა; კელ-
 დიმი—სიფილისტიკური და სირურგიული
 ავადმყოფობისა; ბასურტოვი—ბუბაობის,
 ქალისის და უმწვილების ავადმყოფობი-
 სს; ბაბაკვი ძარღვების სისუსტის და ში-
 ნაგან ავადმყოფობისა.

სამ შახათს. მინკეიჩი—სირურ-
 გიული ავადმყოფობისა; ლისიცივი—
 შინაგან ავადმყოფობისა; კელდიმი—სი-
 ფილისტიკური და სირურგიული ავად-

მეფობისა; ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქა-
ლეების და უმაწვილეების ავადმეფობისა;
ბასაევი და დანიელ-ბეგოვი—ძარღვების
სისუსტის და შინაგან ავადმეფობისა.

ოთხ შაბათს. ღისიციკი და მი-
რმანოვი შინაგან ავადმეფობისა; კელ-
დიში—სიფილისტიკური და სირურგიუ-
ლი ავადმეფობისა; ბასურტოვი—ბუ-
ბიაობის ქალების და უმაწვილეების ავად-
მეფობისა; ბასაევი—ძარღვების სისუს-
ტე ავადმეფობისა.

ხუთ შაბათს. ღისიციკი—შინაგან
ავადმეფობისა; კელდიში—სიფილის-
ტიკური და სირურგიული ავადმეფობისა;
ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქალების და
უმაწვილეების ავადმეფობისა; ბასაევი—
ძარღვების ავადმეფობისა.

შაბათს კეკელი. მინგვინი — სირურ-
გიული ავადმეფობისა; ღისიციკი, მი-
რმანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან
ავადმეფობისა; კელდიში—სიფილის-
ტიკური და სირურგიული ავადმეფობისა;
ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქალების და
უმაწვილეების ავადმეფობისა; ბასაევი—
ძარღვების სისუსტის ავადმეფობისა.

შაბათს. ღისიციკი—შინაგან ავად-
მეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკურ-
ი და სირურგიული ავადმეფობისა;
ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქალების და უმაწ-
ვილეების ავადმეფობისა; ბასაევი—ძარღ-
ვების სისუსტის ავადმეფობისა.

განცხადებანი

მოულოდნელ მიზეზთა ვაჭრობა
ქ. ბათუმში წყლის გაყვანის იჯარით
აღებაზედ 3 მარტისთვის დანიშნული
გადაიდგა განუსაზღვრელ ვადისათვის.
(1—1)

დაიბეჭდა და ისყიდება გრ. ჩარკვიან-
ის ქართული წიგნის მდარშიაში
დედა და ვილი
და
რამდენიმე ლეკი
თ. ილია ჭავჭავაძის.
წ. ჭიჭინაძისგან გამოცემული
ფასი 15 კაპ.

დაიბეჭდა და ისყიდება გრ. ჩარკვიან-
ის ქართული წიგნის მდარშიაში
სახსოვარი
ბატონიშვილის ალექსანდრეს-
ძის ირაკლის გარდაცვალებაზე.
შეკრებილი და გამოცემული
წ. ჭიჭინაძისგან
ფასი ხუთი შაური.

ახალი წიგნი
იხილვა ვაჟაფროშის ბაზთის სა-
აგანოში, გულვარცხ
შემოკლებული
სამართლმოს
ისტორია
შედგენილი რომან სანცივეისაგან.
1882 წ. ფასი თოთხმეტი შაური,
გაგზავნილი ოთხი ახალი.

ინგლისის პალაზი

Maison de confiance

შეადრეთ წიგნი №1—10 კ. მოსკოვის №1—1.40

— — —	1—20	— —	1—60
— — —	1—40	— —	1—80
— — —	1—60	— —	2—
— — —	1—80	— —	2—50
საუკეთესო	— 2 —	— —	3 —

იქვე ისყიდება სხვა საქონელოც:
თოფები, რევოლვერები, კრაოტები,
კურკელი, ჩაინები, გასაღებები, დ-
ნები, კოვჩები, ტაშტები, კალმები,
ქალაღი, შოკოლადი, კაკაო, კანფ-

ტები, მურაბები, მაგნეზია, უნაგირე-
ბი, კლიონკა, წინდები—კოს და
ქალის, ხელ-სახოცები, მაკ-ტოშინ
კალენკარი—სულ ყველაფერი 25,
დამ 50 პროცენტით უფრო იაფად-
ვიდრე სხვა რომელსამე მალაზიაში.

3 კალაქს გარედამ 25 მანეთი-
დამ 1,000 მანეთამდინ საქონელს გა-
მოიწერს, გასაგზავნს არაფერს არ
იხდის. (100—39)

ინგლისურ-გულვარცხი გუთნები
მიღებული ინგლისიდან და ისყიდება
თ. ა. შეშინოვის კანტორაში არწრუ-
ნის გალერეაში. (5—5)

ახალი

წიგნის პალაზი

ანწრუნის გალერეა № 149, 150 ბ. ჯუბადაძის ბიბლიოთეკასთან
იხილვა მოველ-გვარი რუსული და ქართული წიგნები, სახელ-
მკვანო და ლიტერატურული.

სხილვა და გაყიდვა კვლი წიგნებისა. მიიღვა კომისიით მოველ-
გვარი წიგნები.

აქვე ისყიდება კანცელარიის მატერიალი, და მოსწავლეთა-
თვის საჭირო ნივთები. (100—8)

საქმე-გალანთიური

სახელოსნო

ილ. ჭყონიასი, ქუთაისს, თ. ღ. მჭუტაძის სახლში, მოწუბილი უსსესის სის-
ტემის მშენებით ჭყონიასს შესაკეთათ აღსრულებას 25% უფრო იაფად, ვიდ-
რე სხვები. ქუთაისის გარეშე მცხოვრებთ შეკვეთილთ თუ 25 მან. აღმეტება,
სასელოსნო ასრულებსათანავე დაუფრუებლივ გუგზავნის მათ თავის საჯრით.

იმავე შენობაში იმეფება

ბიბლიოთეკა

თ. ა. ლორთქიფანიძისა, ილ. ჭყონიასგან იჯარით აღებული. ხელ-მოსაწერი ში-
რობები ფრად სელ-მისცემია. ბიბლიოთეკას შეემატა ახალი წიგნები. (20—6)

ბიბლიოგრაფიული განცხადება.

სახელმკვანოლო რუსული ენისა ქართულთათვის, შედგენილი
გ. კალანდარიშვილის მიერ, მეშვიდე გამოცემა, შეცვლილი და დამატე-
ბული იაკობ გოგებაშვილისგან, დაიბეჭდა ხმის ასამაღლებელი ნიშნე-
ბით (съ ударениями) და ისყიდება გამომცემლის ზაქარია ბრიქრო-
ვის წიგნის მდარშიაში კუგის სიდის უერთან. ფასი ათი შაური. ვინც
იყიდის ერთად ნაღდს ფულზედ ოცსა ან მეტს ეგზემპლიარსა, წიგნი
დაეთმობა ცხრა შაურათა. ვისაც უფიანი წიგნი სურს, ამ ფასს უნდა დაუ-
მატოს სამი შაური. გრიჭურავის მდარშიაშივე ისყიდება ყოველ გვარი სა-
ხელმძვანოლო ქართული, რუსული, სომხური და თათრული. გარე-ქადაქე-
ბიდან და ადგილებიდან ყოველ გვარს დაბარებულებას მდარშია ასრულებს
დაუგვიანებლივ.

ბუნების ძარი, ანუ ყრმათათვის საკითხავი წიგნი უმცროსს ვლა-
სებში სასმარებელი, შედგენილი ი. გოგებაშვილისგან, დაიბეჭდა მეოთხე
შეცვლილი გამოცემა და ისყიდება გრიჭურავის წიგნის მდარშიაში, კუ-
გის სიდის უერთან. ფასი თხუთმეტი შაური. სასწავლებლებს და გემო-
ბიბეს, რომელნიც იყიდის ნაღდს ფულზედ ერთად თხუთმეტს ეგზემ-
პლიარსა, ანუ მომეტებულსა, დაეთმობა ეგზემპლიარი თოთხმეტ შაურად;
ვინც ორმეტ-და-ათს ეგზემპლიარს იყიდის, წიგნი მიეცემა ტამეტ შაურად.
უფლისათვის უნდა დაემატოს სამი შაური.

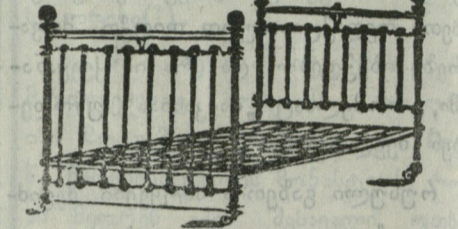
ძარბა სამართლმოსნი, მეორე შეესებული გამოცემა; ისყიდება
იმავე მდარშიაში. ფასი სამი ახალი; ვინც ათს ეგზემპლიარს იყიდის, ვარტა
მიეცემა თერთმეტ შაურად, ოცი ეგზემპლიარის მიედეკლს—ათს შაურად.

დაიბეჭდა და გამოვიდა ცალკე წიგნად „სიკოლოგია“ მოთხრობა

ა. მოსხუბარიძისა (შაზაფიძისა)
ფასი ადგილზედ 30 კ. გაგზავნილი 40

ისყიდება ტფილისში „ღროების“
რადიკალიზმი და შევერდოვის პაი-
ლიონში ალექსანდროვის ბალთან.
წიგნის მალაზიებს ჩვეულებრივი დათ-
მობა, მოსწავლე ყმაწვილებისათვის,
ენც პირ-და-პირ „ღროების“ რადიკ-
ალიზმს წაიღებს, ადგილზედ 20 კა-
პეკად თითო წიგნი, გაგზავნილი 30
კაპ. (20—10)

ინგლისური რკინის კრავოტები

ერთ საწოლისა 8 მ. და ორ საწო-
ლისა 14 მ., ლეიბები გატენილი ზღვის
ბალანით 5-დგან—9 მან. ინგლისურს
მალაზიაში. იქვე ისყიდება 25% იაფათ
სანამ სხვაგან სადმე: ჭურჭელი, დას-
ხანგალი, გოგებები, ფაღონები, კლიტე-
ები, საფანჯრები, რკინის ვალები, ქა-
ლაღი, ნიშები, რეკლამები, თოფე-
ბი, კაცისა და ქალის უნაგირები, ალბო-
მები, კლეანგები, ჩაი 1-ღის საჩისისა.
(100—29)

დაიბეჭდა და ისყიდება გ. ჩარკვიანის
წიგნის მდარშიაში.

სალაგური
№ 1.
გამოცემის წ. ჭიჭინაძისგან.
ფასი 25 კაპ.

ბაქსია
საკვებაგ ხორაგეულებათა, რომელნიც
იყიდებიან თფილისის ბაზრებში, და უქ-
ნებში და დაცარებთ 1 მარტიდამ
1 აზრიდამდის.

მამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის
პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 1/2
მეორის „ —1 გირ. 3 1/2
მესამის „ —1 გირ. —

იმავე ფქვილ. თორნეში გამომცხვარი:
პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 1/2
მეორის „ —1 გირ. 4 კ.
ჭვარის-მამის პური:

პირველ ხარის. ლავაში 1 გირ. 5 1/2
მეორის „ —1 გირ. 4 1/2
მესამის „ —1 გირ. 4 კ.

ძროხის ხორცი:
პირველის ხარისხის —1 გირ. 11 კ.
მეორის „ —1 გირ. 9 კ.
სუკი — — —1 გირ. 17 კ.
სხვის ხორცი 1 გირ. 11 კ.

ღორის ხორცი:
პირველი ხარისხის —1 გირ. —
მეორის „ —1 გირ. —